

2ο Δημοτικό Σχολείο Διαβατών

Παρεμβάσεις Πρόληψης Ενδοσχολικής Βίας και Εκφοβισμού (Ε.ΒΙ.Ε)

Το σχολείο υιοθετεί συγκεκριμένη πολιτική πρόληψης και διαχείρισης της Ε.ΒΙ.Ε., η οποία εφαρμόζεται από όλη την εκπαιδευτική κοινότητα, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των διαστάσεων και παραμέτρων της σχολικής λειτουργίας.

Οι παρεμβάσεις για την πρόληψη φαινομένων Ε.ΒΙ.Ε. περιλαμβάνουν:

α) Καταγραφή, κατηγοριοποίηση και ανάλυση περιστατικών Ε.ΒΙ.Ε. που έχουν ήδη εμφανιστεί ή πιθανολογείται ότι θα συμβούν.

β) Υιοθέτηση κώδικα αποδεκτών συμπεριφορών που διέπονται από τις αξίες του αυτοσεβασμού και του σεβασμού προς τους άλλους, μέσα σε ένα πνεύμα συνεργασίας, με σκοπό τη διατήρηση ενός σχολικού περιβάλλοντος που είναι ανοιχτό στη μάθηση, καλλιεργεί το αίσθημα της κοινότητας και δημιουργεί μια ατμόσφαιρα ακεραιότητας και ευθύνης.

γ) Ορισμός αποδεκτών αναφορών για περιστατικά Ε.ΒΙ.Ε. που εκδηλώνονται στο πλαίσιο της σχολικής μονάδας, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης διαδικτυακής Ε.ΒΙ.Ε., για την άμεση αντιμετώπισή τους.

δ) Δράσεις ευαισθητοποίησης και επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών καθώς και των γονέων/κηδεμόνων σε θέματα διαχείρισης και συνεπειών των φαινομένων Ε.ΒΙ.Ε.

ε) Υλοποίηση προγραμμάτων ενημέρωσης και προαγωγής ψυχικής υγείας (καλλιέργεια ενσυναίσθησης, ενδυνάμωση της ψυχικής ανθεκτικότητας κ.λπ.) που βοηθούν στην εμπέδωση ενός θετικού σχολικού κλίματος

στ) Ενεργή συμμετοχή και συνεργασία όλων των μελών της σχολικής κοινότητας (εκπαιδευτικοί, γονείς/κηδεμόνες, μαθητές/τριες, λοιπό προσωπικό) στην υλοποίηση της πολιτικής του σχολείου.

Πρωτόκολλο Διαχείρισης Ενδοσχολικής Βίας και Εκφοβισμού (Ε.ΒΙ.Ε.)

ΒΗΜΑ 1: ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ Ε.ΒΙ.Ε.

Σκοπός: Να αξιολογηθεί το επίπεδο σοβαρότητας του αναφερόμενου περιστατικού και του πιθανού ιστορικού. Είναι απαραίτητο η ενημέρωση των γονέων/κηδεμόνων των μαθητών/τριών που εμπλέκονται σε περιστατικά Ενδοσχολικής Βίας και Εκφοβισμού (Ε.ΒΙ.Ε.) να γίνεται σε ξεχωριστές συναντήσεις,

ανά οικογένεια . Ο τρόπος επικοινωνίας με τους γονείς/κηδεμόνες διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη διαχείριση των περιστατικών. Χάρη στην επικοινωνία μαζί τους επιτυγχάνεται η αποτροπή ανάληψης πρωτοβουλίας από αυτούς να επιλύσουν το πρόβλημα με τον δικό τους τρόπο. Οι συζητήσεις με τους γονείς/κηδεμόνες αποσκοπούν στην εξεύρεση τρόπων υποστήριξης των εμπλεκόμενων παιδιών και στη διασφάλιση της συνεργασίας σχολείου-οικογένειας. Κατά τη διαχείριση, λαμβάνονται όλα τα μέτρα προστασίας των προσωπικών δεδομένων κάθε παιδιού που εμπλέκεται.

Στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση η επικοινωνία με τους γονείς/κηδεμόνες οργανώνεται από τον/τη Διευθυντή/ντρια και τον/την εκπαιδευτικό που έχουν οριστεί αποδέκτες- υπεύθυνοι αποδοχής αναφορών σε επίπεδο σχολικής μονάδας. Πρώτιστο μέλημα της ομάδας διαχείρισης του κάθε περιστατικού είναι η ασφάλεια του/της μαθητή/τριας που φέρεται να υπέστη Ε.ΒΙ.Ε. Επιβάλλεται όπως οι διαδικασίες να ακολουθούνται με προσοχή, ώστε να αποφευχθεί η περαιτέρω στοχοποίηση του/της εν λόγω μαθητή/τριας. Επισημαίνεται ότι στις περιπτώσεις που η αναφορά αφορά κακοποίηση από ενήλικα, το σχολείο ακολουθεί τη διαδικασία όπως προβλέπεται από τον Νόμο 3500/2006 – ΦΕΚ 232/Α'/24.10.2006.

A.1 Συνάντηση/ενημέρωση με τους γονείς /κηδεμόνες που προέβησαν στην αναφορά περιστατικού Ε.ΒΙ.Ε.

Ο/Η αρμόδιος/α εκπαιδευτικός:

- Επικοινωνεί το συντομότερο με τους γονείς/κηδεμόνες του/της μαθητή/τριας που προέβησαν στην αναφορά, τους ενημερώνει για την εφαρμογή της πολιτικής του σχολείου ως προς την αντιμετώπιση περιστατικών Ε.ΒΙ.Ε. και τους διαβεβαιώνει ότι το σχολείο θα προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες ώστε το παιδί τους να αισθανθεί ασφάλεια και φροντίδα που θα ενισχύσουν το αίσθημα του «ανήκειν» στο σχολείο. Σε περιπτώσεις που έχει προκληθεί σωματική βλάβη, έντονη ψυχική δυσφορία ή καταστροφή/κλοπή προσωπικών αντικειμένων είναι απαραίτητο η επικοινωνία να γίνει άμεσα.
- Καλεί τους γονείς/κηδεμόνες να προσέλθουν στο σχολείο, σε περίπτωση που κρίνει χρήσιμο να υπάρξει κατ' ιδίαν συνάντηση μαζί τους.
- Ζητά τη συνεργασία τους και την παροχή στήριξης προς τον/τη μαθητή/τρια.
- Ενημερώνει τους γονείς/κηδεμόνες ότι το σχολείο θα επικοινωνήσει εκ νέου μαζί τους για τη διαχείριση του περιστατικού.

A.2 Συνάντηση με τον/την μαθητή/τρια που φέρεται να υπέστη Ενδοσχολική Βία και Εκφοβισμό

Ο/Η αρμόδιος/α εκπαιδευτικός

- Καθησυχάζει τον/τη μαθητή/τρια ότι έπραξε ορθά που μίλησε στους γονείς/κηδεμόνες γι' αυτό που του/της συνέβη, αφού είναι σημαντικό ο/η μαθητής/τρια να αισθανθεί υποστήριξη και ασφάλεια στο σχολείο.

- Εξηγεί ότι δεν πρέπει να ανταποδώσει την πράξη Ε.ΒΙ.Ε., καθώς αυτή δεν είναι η σωστή αντίδραση και επιπλέον θα μπορούσε να χειροτερέψει τα πράγματα.

- Συλλέγει πληροφορίες όσον αφορά:

- ✓ στα γεγονότα, στους/τις μαθητές/τριες που ασκούν Ε.ΒΙ.Ε., στον χώρο (π.χ. προαύλιο, διάδρομος, τουαλέτες, εκτός σχολείου), στον χρόνο (π.χ. διάλειμμα, ώρα του μαθήματος), σε τυχόν επαναληψιμότητα και στη συχνότητα επανάληψης,

- ✓ στους μαθητές/τριες που ασκούν Ε.ΒΙ.Ε.,

- ✓ στην ύπαρξη ή όχι παριστάμενων / παρατηρητών/τριών,

- ✓ στο πώς αντιλαμβάνεται, νοηματοδοτεί ο/η μαθητής/τρια τα γεγονότα,

- ✓ στις ενέργειες του/της μαθητή/τριας για να προστατεύσει τον εαυτό του/της,

- ✓ στις συνέπειες (π.χ. απουσίες από το σχολείο, μείωση σχολικής επίδοσης, αλλαγή διάθεσης και συμπεριφοράς).

- Διαβεβαιώνει ότι το σχολείο θα επιληφθεί του θέματος και θα κάνει ό,τι είναι απαραίτητο για την ασφάλεια και την προστασία του/της, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην πολιτική του σχολείου για την δίκαιη και αποτελεσματική αντιμετώπιση περιστατικών Ε.ΒΙ.Ε.

- Προγραμματίζει νέα συνάντηση μαζί του/της το συντομότερο δυνατόν, ενώ τον/τη διαβεβαιώνει ότι παραμένει στη διάθεσή του/της για ό,τι χρειαστεί.

B.1 Συνάντηση με τον/την μαθητή/τρια που άσκησε Ενδοσχολική Βία και Εκφοβισμό

Ο/Η αρμόδιος/α εκπαιδευτικός:

- Ενημερώνει ότι το σχολείο έχει λάβει γνώση για το περιστατικό Ε.ΒΙ.Ε. στο οποίο εμπλέκεται.

- Επισημαίνει στον/στη μαθητή/τρια που φέρεται να άσκησε Ε.ΒΙ.Ε. ότι αυτές οι συμπεριφορές δεν γίνονται αποδεκτές, σύμφωνα και με την πολιτική του σχολείου και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του.

- Δεν κατηγορεί και δεν κρίνει τον/τη μαθητή/τρια και τον/την αντιμετωπίζει με σεβασμό, ακούγοντας και τη δική του/της εξιστόρηση των γεγονότων που έλαβαν χώρα.
- Υπενθυμίζει την πολιτική του σχολείου για την άμεση αντιμετώπιση συμπεριφορών Ε.ΒΙ.Ε. και προτρέπει τον/την μαθητή/τρια που εκφοβίζει να αναστοχαστεί τη συμπεριφορά του/της, να προβληματιστεί, να κατανοήσει την πράξη του/της και να αναλάβει την ευθύνη.
- Ενθαρρύνει τον/την μαθητή/τρια που εκφοβίζει να σκεφτεί τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να επανορθώσει.
- Προγραμματίζει νέα συνάντηση μαζί του/της, το συντομότερο δυνατόν και όχι αργότερα από μία εβδομάδα, για επανεξέταση της κατάστασης.

B.2 Συνάντηση με τους γονείς/κηδεμόνες του/της μαθητή/τριας που άσκησε Ενδοσχολική Βία και Εκφοβισμό

Ο/Η αρμόδιος/α εκπαιδευτικός:

- Επικοινωνεί το συντομότερο με τους γονείς/κηδεμόνες και τους ενημερώνει για το περιστατικό και την εφαρμογή της πολιτικής του σχολείου για την αντιμετώπιση συμπεριφορών Ε.ΒΙ.Ε. Στις περιπτώσεις που έχει προκληθεί σωματική βλάβη, έντονη ψυχική δυσφορία ή καταστροφή/κλοπή προσωπικών αντικειμένων είναι απαραίτητο η επικοινωνία να γίνει άμεσα.
- Καλεί τους γονείς/κηδεμόνες να προσέλθουν στο σχολείο για κατ' ιδίαν συνάντηση.
- Ζητά τη συνεργασία τους και την παροχή στήριξης προς το παιδί τους.
- Υπενθυμίζει την πολιτική - εσωτερικό κανονισμό του σχολείου και ενημερώνει ότι θα επικοινωνήσει εκ νέου μαζί τους για την διαχείριση της κατάστασης το συντομότερο.

Γ.1 Συνάντηση με τους ενισχυτές ή/και τους βοηθούς/συνεργούς εκείνων που άσκησαν Ενδοσχολική Βία και Εκφοβισμό

Σε περίπτωση που ο ενισχυτής ή/και ο βοηθός/συνεργός δεν είναι ένας/μία, αλλά περισσότεροι/ες, τότε γίνονται, στο μέτρο του εφικτού, ξεχωριστές συναντήσεις με τον καθένα/καθεμία. Ο/Η αρμόδιος/α εκπαιδευτικός:

- Ενημερώνει τον/τη μαθητή/τρια ότι το σχολείο έχει λάβει γνώση για το/α περιστατικό/ά Ε.ΒΙ.Ε.

- Υπενθυμίζει την πολιτική του σχολείου για αυστηρή και δίκαιη αντιμετώπιση συμπεριφορών Ε.ΒΙ.Ε., βάσει του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του σχολείου, περί επιτρεπτής και μη επιτρεπτής συμπεριφοράς.
- Ακούει τη δική του/της εκδοχή (περιγραφή του γεγονότος, τρόποι αντίδρασης του/της ή μη αντίδρασης του/της και τους λόγους γι' αυτή τη στάση του/της).
- Ενθαρρύνει τον/τη μαθητή/τρια να προβληματιστεί για τη συμπεριφορά του/της, αναλογιζόμενος/η τη θέση εκείνου/ης που υπέστη Ε.ΒΙ.Ε., με σκοπό την καλλιέργεια ενσυναίσθησης.
- Προτρέπει τον/την μαθητή/τρια να σκεφτεί τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να βοηθήσει τον/τη μαθητή/τρια που έχει δεχτεί Ε.ΒΙ.Ε., για παράδειγμα να καλέσει κάποιο ενήλικο άτομο.

Γ.2 Συνάντηση με τους γονείς/κηδεμόνες του ενισχυτή ή/και του βοηθού/συνεργού εκείνων που άσκησαν Ενδοσχολική Βία και Εκφοβισμό.

Σε περίπτωση που ο ενισχυτής ή/και ο βοηθός/συνεργός δεν είναι ένας/μία, αλλά περισσότεροι/ες, τότε γίνονται, εφόσον απαιτείται, ξεχωριστές συναντήσεις με τους γονείς/κηδεμόνες του/της καθενός/καθεμιάς. Ο/Η αρμόδιος/α εκπαιδευτικός:

- Επικοινωνεί το συντομότερο με τους γονείς/κηδεμόνες και τους ενημερώνει για το περιστατικό και την εφαρμογή της πολιτικής του σχολείου στη διαχείρισή του. Στις περιπτώσεις που έχει προκληθεί σωματική βλάβη, έντονη ψυχική αναστάτωση ή καταστροφή/κλοπή προσωπικών αντικειμένων είναι απαραίτητο η ενημέρωση να γίνει άμεσα.
- Καλεί τους γονείς/κηδεμόνες να προσέλθουν στο σχολείο για κατ' ιδίαν συνάντηση.
- Ζητά τη συνεργασία τους και την παροχή στήριξης προς το παιδί τους.
- Ενημερώνει τους γονείς/κηδεμόνες ότι το σχολείο θα επικοινωνήσει εκ νέου μαζί τους για την αντιμετώπιση του περιστατικού.

ΒΗΜΑ 2: ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ

Σκοπός: Συνεκτιμώντας τις πληροφορίες που έχουν συλλεχθεί, η Διευθύντρια του σχολείου και η αρμόδιος εκπαιδευτικός στην περίπτωση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης αποφασίζουν από κοινού την ενδεδειγμένη διαχείριση του περιστατικού, ανάλογα με το επίπεδο σοβαρότητάς του. Καλό είναι να λαμβάνεται

υπόψη η συχνότητα και η/οι μορφή/μορφές της Ε.ΒΙ.Ε. σε σχέση με τις συνέπειες που έχει στον/τη μαθητή/τρια.

ΒΗΜΑ 3: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ

Η διμελής ομάδα των υπεύθυνων αποδεκτών αναφορών της σχολικής μονάδας αναλαμβάνει τη διαχείριση του κάθε περιστατικού, σε συνεργασία με τον/την υπεύθυνο/η εκπαιδευτικό του τμήματος. Ανάλογα με τη σοβαρότητα του περιστατικού, ζητείται και η συνδρομή του/της σχολικού ψυχολόγου ή/και κοινωνικού λειτουργού. Σε περίπτωση Ενδοσχολικής Βίας και Εκφοβισμού σε βάρος μαθητή/τριας με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, στη διαχείριση του περιστατικού συμμετέχουν και οι εκπαιδευτικοί ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης της σχολικής μονάδας.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

1. Παιδαγωγική συνεδρίαση για την ενημέρωση και τη διαχείριση του περιστατικού.
2. Παρέμβαση σε ατομικό επίπεδο ανάλογα με τον/την εμπλεκόμενο/η μαθητή/τρια και τις ανάγκες του/της (π.χ. ενδυνάμωση του/της μαθητή/τριας, καλλιέργεια ενσυναίσθησης και εμπλουτισμός της οπτικής του άλλου, ενσυνειδητότητα κ.ά.).
3. Συνεργασία με τους γονείς των εμπλεκόμενων μαθητών/τριών.
4. Παρέμβαση σε επίπεδο τάξης.
 - ✓ Ρητή δέσμευση στην τήρηση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του σχολείου.
 - ✓ Δράσεις και προγράμματα ευαισθητοποίησης σε θέματα Ενδοσχολικής Βίας και Εκφοβισμού.
 - ✓ Ευαισθητοποίηση σε θέματα επίλυσης συγκρούσεων, ασκήσεων ενσυνειδητότητας κ.ά.
5. Παρέμβαση σε επίπεδο σχολείου.
 - ✓ Αυστηρή τήρηση της εφημερίας από τους/τις εκπαιδευτικούς (που να καλύπτει όλους τους χώρους του σχολείου – προαύλιο, τουαλέτες, διαδρόμους, αίθουσες).
 - ✓ Υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης και προαγωγής ψυχικής υγείας.
6. Συνεργασία με το αρμόδιο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.

7. Συνεργασία με Ε.Δ.Υ. - παραπομπή στον/τη σχολικό ψυχολόγο ή/και κοινωνικό λειτουργό στην περίπτωση που ο/η μαθητής/τρια παρουσιάζει σωματικά συμπτώματα ή/και αλλαγές στη διάθεση και στη συμπεριφορά του/της.

8. Συνάντηση/επικοινωνία με τους γονείς για λήψη βοήθειας από υπηρεσία ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων (στην περίπτωση που ο/η σχολικός ψυχολόγος ή κοινωνικός λειτουργός κρίνει ότι χρειάζεται εξειδικευμένη υποστήριξη).